

43491

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **10.04.2026**

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili

Bursa'da otomotiv yan sanayi alanında faaliyet gösteren ve 32 ülkeye ticari araç koltuğu ihracat yapmakla övünen İnova Otomotiv fabrikasında, anayasal haklarını kullanarak Türk Metal Sendikası'na üye olan işçilere yönelik kapsamlı bir saldırı başlatılmıştır. Sendikanın yetki tespiti başvurusunun ardından ilk etapta 16 işçi, devamında ise 170 işçi daha olmak üzere toplamda 186 işçi işten çıkarılmıştır.

İşten çıkarma süreçlerinde yaşananlar, iktidarın teşvikleri ve imtiyazlarıyla büyüyen yerli sömürücülerin, işçilerin sendikal hak ve özgürlükleri başta olmak üzere en temel haklarını nasıl yok saydığını açık biçimde ortaya koymaktadır. Fabrika önünde bekleyen işçilerin aktardıklarına göre, sabah vardiyasına gelen işçiler kapıda oluşturulan bir "eleme listesi" ile karşılanmış, işçiler patronun görevlendirdiği kişiler tarafından adeta "elma armut seçer gibi" tasnif edilerek içeri alınmamıştır. Daha da çarpıcı olan ise, İnova Otomotiv patronu Zülker Adem'in sendikal örgütlenmeye karşı açık bir meydan okuma niteliği taşıyan ifadeleridir. "500 milyon TL bütçe ayırdım, her türlü cezayı öderim ama sendikayı buraya sokmam" şeklindeki sözler, başta Anayasa'nın 51. maddesi olmak üzere sendikal hakları güvence altına alan anayasal ve uluslararası düzenlemelerin fiilen tanınmadığını göstermektedir.

Bu tablo, mevcut yasal düzenlemelerin bırakın caydırıcılığını, denetimsizlik ve cezasızlık politikalarıyla birlikte işlevsiz hale getirildiğini; buna ek olarak sağlanan teşvik ve imtiyazların, sermayedarların bu ihlalleri açıkça gerçekleştirme konusunda daha da cesaretlendirdiğini göstermektedir. Yani, sendikal hakların ihlal edilmesi karşılığında ödenen cezalar caydırıcı olmaktan çıkmakta; aksine, bu ihlaller elde edilen karların yanında olağan bir maliyet olarak görülmektedir.

Nitekim işyerindeki uygulamalar bu tabloyu tamamlamaktadır. Kadın işçilerin tuvalet kullanımının dahi denetim altına alınması ve sendikal tutumlarının sorgulanması, bir işçinin ifadesiyle "tuvalete giderken bile yakalanıp sorguya çekildik" sözleriyle aktarılmakta; avukatlar ve insan kaynakları aracılığıyla kurulan baskı mekanizmaları, işçilerin temel haklarını kullanmasını fiilen engelleyen bir araca dönüşmektedir.

Öte yandan söz konusu şirketin, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından açıklanan Türkiye 100 listesinde 2021-2023 döneminde %620 büyüme oranıyla Türkiye'nin en hızlı büyüyen şirketleri arasında yer alması dikkat çekicidir. Şirketin son yıllarda üretim kapasitesini artırmasının yanı sıra güneş enerjisi santrali yatırımı gibi alanlara yönelmesi de, kamu teşvikleri

43491

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

ve destek mekanizmalarından yararlanarak büyüdüğünü göstermektedir. Tüm bu tablo, bir yandan yüksek üretim kapasitesi, ihracat hacmi ve “Sürekli İnovasyon” söylemiyle büyüyen ve kamu teşvikleriyle desteklenen bir şirketin, diğer yandan bu büyümeyi işçilerin haklarını, sağlığını ve onurunu yok sayan bir emek rejimi üzerinden gerçekleştirdiğini göstermektedir.

Bu Bağlamda;

1. İnova Otomotiv’de sendikal yetki başvurusunun hemen ardından gerçekleşen ve toplamda 186 işçiyi kapsayan işten çıkarmalar Bakanlığınız tarafından incelenmiş midir? Bu işten çıkarmaların sendikal örgütlenme ile doğrudan bağlantılı olup olmadığına dair bir tespit yapılmış mıdır?
2. İnova Otomotiv patronu Zülker Adem’in sendikal örgütlenmeye karşı açık bir meydan okuma niteliği taşıyan “500 milyon TL bütçe ayırdım, her türlü cezayı öderim ama sendikayı buraya sokmam” şeklindeki ifadeleriyle Anayasa’nın 51. maddesi başta olmak üzere anayasal ve uluslararası düzenlemeleri yok sayarak suç işlemesi karşısında Bakanlığınız bir soruşturma başlatacak mıdır? Bu açık suç karşısında, kâr rekorları kıran İnova Otomotiv’e caydırıcı olmayan idari para cezası kesmekle yetinecek misiniz?
3. İşçilerin sabah vardiyasında kapıda oluşturulan listeler üzerinden seçilerek işyerine alınmaması uygulaması Bakanlığınızca hukuka uygun görülmekte midir? Bu uygulama açık bir sendikal ayrımcılık ve iş güvencesi ihlali değil midir?
4. Anayasa’nın 51. maddesiyle güvence altına alınmış sendikal hakların bu denli açık biçimde ihlal edilmesine rağmen, denetim ve yaptırım mekanizmalarının işletilmemesi Bakanlığınızın sorumluluğunda değil midir?
5. Sendikal hak ihlalleri karşısında uygulanan idari para cezalarının, büyük ölçekli ve yüksek kârlılığa sahip işletmeler açısından caydırıcı olmaktan çıktığı görülmekteyken, Bakanlığınız bu yaptırımların artırılması veya yeniden düzenlenmesi yönünde bir çalışma yürütmekte midir?
6. Güneş enerjisi santrali yatırımı da dahil olmak üzere kamu destekleriyle kapasitesini artıran sermayedarların, aynı zamanda işçilerin en temel haklarını ihlal etmesi karşısında Bakanlığınızın denetim yükümlülüğü nasıl yerine getirilmektedir?
7. Kadın işçilerin tuvalet kullanımının dahi denetim altına alınması ve sendikal görüşlerinin sorgulanması gibi uygulamalar Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Bu durum açık bir hak ihlali değil midir?
8. İşyerinin taşınma sürecinde işçilerin inşaat halindeki alanlarda, işçi sağlığı ve güvenliği önlemleri alınmadan çalıştırıldığı ve bu süreçte iş kazalarının yaşandığına dair bulgular hakkında Bakanlığınız herhangi bir inceleme başlatmış mıdır?
9. İş kazası geçiren işçilere gerekli ilginin gösterilmemesi ve üretimin işçi sağlığı pahasına sürdürülmesi karşısında Bakanlığınızın sorumluluğu nedir?
10. İşçilerin soğuk ortamda, ısıtma altyapısı olmaksızın çalıştırılması, ücret ve yemek kartı ödemelerinde aksaklıklar yaşanması ve temel ihtiyaçların sınırlandırılması gibi uygulamalar hakkında Bakanlığınıza ulaşan şikâyetler bulunmakta mıdır? Bu şikâyetlere ilişkin hangi işlemler yapılmıştır?
11. İşçilerin “vasıfsızsınız” gibi aşağılayıcı ifadelerle hedef alınması ve çalışma ortamında sistematik bir baskı kurulması, Bakanlığınız açısından bir denetim konusu değil midir?

43491

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

12. Tüm bu uygulamalar birlikte değerlendirildiğinde, Türkiye’de teşvik politikalarıyla büyüyen işletmelerde işçi haklarının sistematik biçimde ihlal edilmesinin önüne geçilmesi için Bakanlığınızın somut bir politika ve denetim planı bulunmakta mıdır?
13. Türkiye’de sendikal örgütlenmenin fiilen engellendiği, grev hakkının çeşitli yollarla sınırlandırıldığı ve iş güvencesinin giderek zayıflatıldığı bu tablo karşısında, Emek Partisi tarafından on binlerce işçi ve emekçinin imzasıyla kamuoyuna sunulan “barajsız sendika, yasa dışı grev ve güvenceli iş” taleplerini içeren kanun teklifinin hayata geçirilmesine yönelik Bakanlığınızın herhangi bir çalışması bulunmakta mıdır? Yoksa mevcut denetimsizlik, cezasızlık ve teşvik politikalarıyla sermayedarların sendikal hak ve özgürlükleri ihlal eden uygulamalarını fiilen teşvik etmeye devam mı edeceksiniz?
14. İnova Otomotiv’in sahibi Zülker Adem hakkında dezenformasyon yapmak ve işçiler arasında kin ve düşmanlığı kışkırtmak nedeniyle savcılığa suç duyurusunda bulunmayı ve tutuklanmasını sağlamayı düşünüyor musunuz?